

Dosarul nr. 2ra-393/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediu Centru (jud. I. Pulbere)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Simion Mișcoi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Simion Mișcoi împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor, a fost casată hotărârea din 28 februarie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 26 septembrie 2019 Simion Mișcoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în mare parte, dă o apreciere cererii de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, înaintate de Administrația Națională a Penitenciarelor.

Concret la obiectul litigiului, a invocat faptul că, Administrația Națională a Penitenciarelor a ignorat obligația atribuită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018 de a da răspuns la cererile formulate de Simion Mișcoi, succesorul victimei Cristina Mișcoi și anume: 1) să fie determinat faptul unde se afla condamnatul Topchin Vladislav Alexei la data de 12 noiembrie 2017; 2) dacă condamnatul Topchin Vladislav Alexei a fost etapat de la Penitenciarul nr. 9 s. Pruncul, în alt penitenciar (și de care tip) și atunci când a fost etapat și în ce temei juridic; 3) unde se afla la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, condamnatul Topchin Vladislav Alexei și cât timp a lipsit din Penitenciarul nr. 9, necătând la faptul că este în penitenciar de tip deschis; 4) retrocedarea condamnatului Topchin Vladislav Andrei în Penitenciarul nr. 13 pe motiv că nu există o hotărâre judecătorească irevocabilă, emisă de Curtea Supremă de Justiție.

Aceste fapte, prin prisma Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, a justificat reclamantul la solicitarea compensării prejudiciului moral.

Prin încheierea protocolară din 27 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, Administrația Națională a Penitenciarelor.

A solicitat Simion Mișcoi compensarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei pentru încălcarea dreptului său la executare în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, devenită irevocabilă prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 27 martie 2019 (nr. 3ra-429/19).

Prin hotărârea din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de Simion Mișcoi și a fost constatată încălcarea dreptului lui Simion Mișcoi la executare în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, devenită irevocabilă prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 27 martie 2019 (nr.3ra-429/19), a fost încasată din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Simion Mișcoi cu titlu de prejudiciu moral suma de 20 000 de lei.

Invocând ilegalitatea acestei hotărâri, la 20 martie 2020, Administrația Națională a Penitenciarelor a declarat apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor, a fost casată hotărârea din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel instanța de apel a aplicat prevederile art. 1 alin. (1), 2 alin. (1)-(3) și (6) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil al cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a stabilit că, Administrația Națională a Penitenciarelor a întreprins toate măsurile întru executarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018.

Astfel, potrivit răspunsului nr. 4/3-1008 din 12 martie 2019, Administrația Națională a Penitenciarelor în scopul executării deciziei Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, a comunicat lui Simion Mișcoi următoarele:

*La 12 noiembrie 2017, condamnatul Topchin Vladislav se afla în Penitenciarul nr. 9 - Pruncul, executând pedeapsa potrivit sentinței de condamnare în penitenciar de tip deschis.

*Ulterior, la 11 ianuarie 2018, condamnatul menționat a fost transferat din Penitenciarul nr. 9 - Pruncul în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, în temeiul Deciziei Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2017, fiind dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

*La data adresării cererii Dumneavoastră inițiale (02.03.2018) condamnatul Topchin Vladislav se afla în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău.

*Cu privire la încasarea sumei de 1 000 de lei în beneficiul Dumneavoastră, vă informăm că în conformitate cu art. 15 alin. (5) din Codul de executare, documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și din contul autorităților/instituțiilor publice, se execută în conformitate cu procedura și termenele stabilite prin Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014” (f.d.25).

Prin răspunsul ANP nr. 4/3-2711 din 25 iunie 2019, președintelui Judecătoriei Chișinău i-a fost comunicat că, capătul de cerere a lui Simion Mișcoi a fost executată imediat după pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău, iar, în partea ce ține de achitarea prejudiciului moral, a informat că prin scrisoarea înregistrată cu nr. de ieșire 4/3-1008 din 12.03.2019, dl. Simion Mișcoi a fost informat despre necesitatea prezentării în contabilitatea Administrației Naționale a Penitenciarelor cu certificatul de bancă unde are deschis cont bancar, la care urmează să fie transferată suma stabilită de instanța de judecată în calitate de prejudiciu moral. La fel, a informat că, pînă în prezent Simion Mișcoi nu a prezentat rechizitele bancare pentru a fi transferată plata respectivă, ceea ce creează impedimente pentru executarea integrală a deciziei instanței (f.d.28).

Deci, instanța de apel a conchis că în speță, nu există careva motive de a invoca încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018, devenită irevocabilă prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 27 martie 2019 (3ra-429/19). Or, decizia în baza căreia reclamantul Simion Mișcoi a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen, a fost executată. Aceasta a rămas neexecutată doar în partea încasării sumei de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, însă, nu din vina Administrației Naționale a Penitenciarelor, dar însăși din cauza reclamantului.

Astfel, Administrația Națională a Penitenciarelor a întreprins toate măsurile, întru executarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018.

Mai mult, din materialele dosarului, se reține incontestabil că, nu a fost executată obligația ce ține de încasarea prejudiciului moral în sumă de 1000 de lei, deoarece reclamantul intenționat a ignorat solicitarea Administrației Naționale a Penitenciarelor de a prezenta rechizitele bancare.

În acest sens, atât Ministerul Justiției cât și Administrația Națională a Penitenciarelor au explicat instanței că, acestea sunt în imposibilitate de a executa încasarea prejudiciului moral, deoarece Simion Mișcoi în continuare se eschivează de la prezentarea rechizitelor bancare, aceasta fiind o cerință legală care urma să o realizeze, astfel tergiversându-se intenționat termenul rezonabil de executare a hotărârii.

Tot aici, instanța de apel a aplicat prevederile art. 15 alin. (5) din Codul de executare și art. 68 alin. (1) din Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar – fiscale și a conchis că Simion Mișcoi nu a respectat prevederile legale, în ceea ce ține de prezentarea documentului executoriu către debitor, dar nici nu s-a adresat și nu a inițiat executarea silită a acestui document, în cazul în care Simion Mișcoi ar fi refuzat executarea benevolă, mai mult ca atât, a

ignorat măsurile întreprinse de Administrația Națională a Penitenciarelor în scopul executării hotărârii instanței de judecată.

Prin urmare, Colegiul instanței de apel a menționat că, în speță, nu a fost lezată dreptul lui Simion Mișcoi la executarea în termen rezonabil a hotărârii instanței, deoarece au fost întreprinse măsurile necesare în scopul executării, însă, acesta le-a ignorat din motive neclare instanței. Astfel, neexecutarea parțială a hotărârii este datorită inacțiunilor reclamantului-intimat și nu pot fi opozabile Administrației Naționale a Penitenciarelor sau Ministerului Justiției.

Totodată, în ceea ce ține de încasarea prejudiciului moral, instanța de apel a conchis că, prevederile Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, nu acordă dreptul în mod automat la repararea prejudiciului moral, în lipsa dreptului de a solicita acordarea acestui prejudiciu în temeiul Legii nr. 87 și în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Este important ca reclamantul să-și motiveze circumstanțele cauzei care justifică acordarea unei reparații și că aceasta să nu fie teoretică și iluzorie.

Pe această cale, ținând cont de faptul că, cerințele de bază se resping, Colegiul civil al instanței de apel a respins și cerința cu privire la repararea prejudiciului moral ca fiind subsecventă, concluzie enunțată mai sus.

La 18 ianuarie 2021 Simion Mișcoi a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece este neîntemeiată și emisă contrar Legii, bazată pe probe false pe presupuneri și aberațiuni, încălcând grav Constituția Republicii Moldova și alte acte normative, derularea acțiunii procesual-civile a avut loc în absența reclamantului, circumstanțele de fapt și de drept au fost interpretate greșit, în mod unilateral, cu preponderență în interesele Administrației Naționale a Penitenciarelor făcându-se abstracție de argumentele expuse în referința din data de 13 noiembrie 2020.

A susținut că instanța de apel greșit a admis apelul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor, deoarece aceasta în proces are calitatea de intervenient accesoriu, care nu formulează pretenții proprii asupra obiectului litigiului, iar în baza Legii 87 din 21 aprilie 2011 persoana care reprezintă statul este Ministerul Justiției.

A considerat că instanța de apel pripit a ajuns la concluzia respingerii acțiunii pe motiv că decizia Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2018 a fost executată imediat.

La 09 februarie 2021 Simion Mișcoi a depus recurs suplimentar, prin care a invocat că prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară de către stat, iar reparația prejudiciului se face de la bugetul de stat, solicitând instanța de recurs să adopte o decizie conform legislației în vigoare.

Prin notificarea din 03 februarie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 09 martie 2021 Ministerul Justiției și Administrația Națională a Penitenciarelor au depus referințe, prin care au solicitat ca recursul declarat de Simion Mișcoi să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020 a fost expediată recurentului la 24 decembrie 2020, prin intermediul adresei electronice (f.d. 241, vol. I).

Astfel, recursul declarat la 18 ianuarie 2021 de către Simion Mișcoi este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Simion Mișcoi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza

Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Simion Mișcoi ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Simion Mișcoi se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru